

RAADS-R-kysely

Nimi:

Tutkittavan tunnus:

Päiväys:

Tutkija:

Valitse yksi seuraavista vaihtoehtoista:

Tämä on totta tai kuvaa minua nyt ja silloin kun olin nuori.

Tämä on totta tai kuvaa minua ainoastaan nyt.

Tämä oli totta vain kun olin nuorempi (16 vuotta tai nuorempi).

Tämä ei ollut koskaan totta eikä ole koskaan kuvannut minua.

Vastaa kysymyksiin sen mukaan, mikä on totta *omalla kohdallasi*. Valitse ainoastaan yksi vaihtoehto kysymystä kohti!

Elämäkokemuksia ja persoonallisuuden piirteitä, jotka saattavat pitää paikkansa sinun kohdallasi.	Totta nyt ja kun olin nuori	Totta vain nyt	Totta vain kun olin nuorempi kuin 16	Ei ikinä totta
1.* Olen sympaattinen ihminen.	☐	☐	☐	☐
2. Käytän usein keskusteluissa elokuvissa ja televisiossa kuulemiani sanoja ja ilmaisuja.	☐	☐	☐	☐
3. Usein yllätyn, kun muut sanovat minun olleen töykeä.	☐	☐	☐	☐
4. Joskus puhun tiedostamattani liian kovaa tai hiljaa.	☐	☐	☐	☐
5. En useinkaan tiedä, kuinka toimia sosiaalisissa tilanteissa.	☐	☐	☐	☐
6.* Osaan asettua toisten asemaan.	☐	☐	☐	☐
7. Minulla on vaikeuksia ymmärtää, mitä jotkin sanonnat, kuten "olet silmäteräni", tarkoittavat.	☐	☐	☐	☐
8. Pidän keskustelusta vain niiden ihmisten kanssa, jotka jakavat erityismielenkiinnonkohteeni.	☐	☐	☐	☐
9. Keskityn yksityiskohtiin ennemmin kuin kokonaisuuteen.	☐	☐	☐	☐
10. Huomaan aina, miltä ruoka tuntuu suussani. Se on minulle tärkeämpää kuin ruoan maku.	☐	☐	☐	☐
11.* Kaipaen parhaimpia ystäviäni tai perhettäni, kun olemme pitkään erossa.	☐	☐	☐	☐
12. Joskus loukkaan tahtomattani muita sanomalla, mitä ajattelen.	☐	☐	☐	☐
13. Tykkään ajatella ja puhua vain muutamista minua kiinnostavista asioista.	☐	☐	☐	☐
14. Menen mieluummin syömään ravintolaan yksin kuin jonkun tuttuni kanssa.	☐	☐	☐	☐

	Totta nyt ja kun olin nuori	Totta vain nyt	Totta vain kun olin nuorempi kuin 16	Ei ikinä totta
15. En voi kuvitella, minkäläistä olisi olla joku muu.	☐	☐	☐	☐
16. Minulle on sanottu, että olen kömpelö.	☐	☐	☐	☐
17. Muut pitävät minua outona tai erilaisena.	☐	☐	☐	☐
18. * Ymmärrän, koska ystävät tarvitsevat lohdutusta.	☐	☐	☐	☐
19. Olen hyvin herkkä sille, miltä vaatteeni tuntevat, kun kosken niitä. Miltä ne tuntevat, on tärkeämpää kuin se, miltä ne näyttävät.	☐	☐	☐	☐
20. Kopioin mielelläni tiettyjen ihmisten puhetta ja käytöstä. Se auttaa minua vaikuttamaan normaalimmalta.	☐	☐	☐	☐
21. Minusta voi tuntua hyvin uhkaavalta puhua useamman kuin yhden henkilön kanssa samanaikaisesti.	☐	☐	☐	☐
22. Minun täytyy "näytellä normaalia" miellyttääkseni muita ihmisiä ja saadakseni heidät pitämään itsestäni.	☐	☐	☐	☐
23. * Uusien ihmisten tapaaminen on minulle yleensä helppoa.	☐	☐	☐	☐
24. Menen hyvin hämilleni, jos joku keskeyttää minut puhuessani aiheesta, josta olen hyvin kiinnostunut.	☐	☐	☐	☐
25. Minun on vaikea ymmärtää, mitä muut ihmiset tuntevat, kun keskustelemme.	☐	☐	☐	☐
26. * Pidän useiden ihmisten kanssa keskustelusta esimerkiksi ruokapöydässä, koulussa tai töissä.	☐	☐	☐	☐
27. Otan asiat liian kirjaimellisesti, minkä vuoksi en useinkaan hoksaa, mitä ihmiset yrittävät sanoa.	☐	☐	☐	☐
28. Minun on vaikea ymmärtää, jos joku on nolostunut tai kateellinen.	☐	☐	☐	☐
29. Jotkin tavalliset materiaalit, jotka eivät häiritse muita, tuntuvat ihollani hyvin epämiellyttäviltä.	☐	☐	☐	☐
30. Menen täysin suunniltani, kun minun tapaan tehdä asioita yhtäkkiä muutetaan.	☐	☐	☐	☐
31. En ole koskaan kaivannut tai tarvinnut intiimejä ihmissuhteita.	☐	☐	☐	☐
32. Minun on vaikea aloittaa ja lopettaa keskustelua nopeasti. Minun täytyy jatkaa, kunnes olen saanut asiani sanottua	☐	☐	☐	☐
33. Puherytmini on normaali	☐	☐	☐	☐

	Totta nyt kun olin nuori	ja Totta vain nyt	Totta vain kun olin nuorempi kuin 16	Ei ikinä totta
34. Sama ääni, väri tai rakenne voi äkillisesti muuttua todella herkästi aistittavasta todella vaimeaksi.	☐	☐	☐	☐
35. Sanonta "pääsit ihoni alle" saa oloni tuntumaan todella epämukavalta.	☐	☐	☐	☐
36. Toisinaan korkeat äänet tai se, miltä sanat kuulostavat sattuvat korviini.	☐	☐	☐	☐
37. * Olen ymmärtäväinen ihminen.	☐	☐	☐	☐
38. En samaistu elokuvahahmoihin, enkä kykene tuntemaan heidän tunteitaan.	☐	☐	☐	☐
39. En tiedä, milloin joku flirttailee kanssani.	☐	☐	☐	☐
40. Näen mielessäni tarkan yksityiskohtaisesti asiat, joista olen kiinnostunut.	☐	☐	☐	☐
41. Teen kiinnostuksen kohteistani listoja, vaikka niillä ei olisi käytännöllistä merkitystä (esim. urheilu, tilastot, juna-aikataulut).	☐	☐	☐	☐
42. Kun tunnen aistieni ylikuormittuvan, minun täytyy eristäytyä muista, jotta saisin aistini rauhoittumaan.	☐	☐	☐	☐
43. * Tykkään jutella ystäväni kanssa.	☐	☐	☐	☐
44. En tunnista, onko joku kiinnostunut vai kyllästynyt kuuntelemaan juttujani.	☐	☐	☐	☐
45. Minun voi olla hyvin vaikea lukea toisten ihmisten kasvoja tai käsien ja vartalon liikkeitä heidän puhuessaan.	☐	☐	☐	☐
46. Sama asia (esim. vaate tai lämpötila) voi tuntua mielestäni hyvin erilaiselta eri ajankohtina.	☐	☐	☐	☐
47. * Tunnen oloni todella mukavaksi, kun käyn treffeillä tai olen sosiaalisissa tilanteissa muiden kanssa.	☐	☐	☐	☐
48. * Kun toiset ihmiset kertovat minulle henkilökohtaisista ongelmistaan, yritän olla mahdollisimman avulias.	☐	☐	☐	☐
49. Minulle on sanottu, että ääneni on erikoinen (esim. tasainen, monotoninen, lapsellinen tai korkea).	☐	☐	☐	☐
50. Joskus jokin ajatus tai aihe jää jumiin mieleeni ja minun täytyy puhua siitä, vaikka ketään ei kiinnostaisi.	☐	☐	☐	☐
51. Toistan tiettyjä asioita käsilläni uudestaan ja uudestaan (kuten käsien räpyttely, keppiä tai narujen pyörittely, esineiden heiluttaminen silmiäni edessä).	☐	☐	☐	☐
52. En ole koskaan ollut kiinnostunut asioista, joita useimmat tuttuni pitävät mielenkiintoisina.	☐	☐	☐	☐

	Totta nyt ja kun olin nuori	Totta vain nyt	Totta vain kun olin nuorempi kuin 16	Ei ikinä totta
53. * Minua pidetään myötätuntoisena ihmisenä.	☐	☐	☐	☐
54. Tulen toimeen muiden ihmisten kanssa seuraamalla tiettyjä sääntöjä, joiden avulla näytän normaalilta.	☐	☐	☐	☐
55. Minun on todella vaikea työskennellä ja toimia ryhmissä.	☐	☐	☐	☐
56. Minun on vaikea vaihtaa puheenaihetta. Jos toinen ihminen tekee niin, saatan loukkaantua ja hämmentyä kovasti.	☐	☐	☐	☐
57. Joskus minun täytyy peittää korvani kovien äänien vuoksi (esim. pölynimuri tai ihmiset, jotka puhuvat liikaa tai liian kovaa).	☐	☐	☐	☐
58. * Pystyn jutustelemaan ihmisten kanssa niitä näitä.	☐	☐	☐	☐
59. Joskus asiat, joiden pitäisi tuntua kivuliailta, eivät tunnu siltä (esim. satuttaessani itseäni tai polttaessani käteni hellan levyyn).	☐	☐	☐	☐
60. Kun keskustelen jonkun kanssa, en useinkaan tiedä, koska on minun vuoroni puhua tai kuunnella.	☐	☐	☐	☐
61. Ne, jotka tuntevat minut hyvin, pitävät minua yksinäisenä.	☐	☐	☐	☐
62. * Puhun yleensä normaalilla äänensävyllä.	☐	☐	☐	☐
63. Pidän siitä, että asiat pysyvät samanlaisina päivästä toiseen ja jopa pienet muutokset rutiineissani hermostuttavat minua.	☐	☐	☐	☐
64. Minulle on mysteeri, kuinka saadaan ystäviä ja ollaan sosiaalisia.	☐	☐	☐	☐
65. Minua rauhoittaa pyöriä ympäri tai keinua tuolilla, kun olen stressaantunut.	☐	☐	☐	☐
66. Sanonta "olla kuin avoin kirja" ei käy minulle järkeen.	☐	☐	☐	☐
67. Jos olen paikassa, jossa on paljon hajuja, tunnisteltavia materiaaleja, ääniä tai kirkkaita valoja, tunnen itseni ahdistuneeksi ja pelokkaaksi.	☐	☐	☐	☐
68. * Osaan sanoa, milloin joku sanoo jotain, mutta tarkoittaa toista.	☐	☐	☐	☐
69. Haluan olla yksin niin paljon kuin mahdollista.	☐	☐	☐	☐
70. Pidän ajatukseni kasattuna muistissani kuin kortistokortit, joista poimin tarvitsemäni.	☐	☐	☐	☐
71. Sama ääni kuulostaa joskus kovalta ja joskus pehmeältä, vaikka tiedän, ettei se ole muuttunut.	☐	☐	☐	☐

	Totta nyt kun olin nuori	ja Totta vain nyt	Totta vain kun olin nuorempi kuin 16	Ei ikinä totta
72. * Vietän mielelläni aikaa syöden ja jutellen perheeni ja ystäväni kanssa.	☐	☐	☐	☐
73. En voi sietää asioita, joista en pidä (kuten hajut, pintamateriaalit, äänet tai värit).	☐	☐	☐	☐
74. En pidä siitä, että minua halataan tai pidetään sylissä.	☐	☐	☐	☐
75. Kun menen jonnekin, minun on käytettävä tuttua reittiä tai muuten hämmennyn tai menen pois tolaltani.	☐	☐	☐	☐
76. On vaikea tietää, mitä ihmiset odottavat minulta.	☐	☐	☐	☐
77. * Pidän siitä, että minulla on läheisiä ystäviä.	☐	☐	☐	☐
78. Toiset sanovat minulle, että keskityn liikaa yksityiskohtiin.	☐	☐	☐	☐
79. Minulle sanotaan usein, että kysyn noloja kysymyksiä.	☐	☐	☐	☐
80. Minulla on taipumus mainita toisten ihmisten virheistä.	☐	☐	☐	☐

RAADS-R-kysely

Pisteytysohjeet

Osioiden pisteet vaihtelevat välillä 3–0. (Totta nyt ja kun olin nuori = 3, Totta vain nyt = 2, Totta vain kun olin nuorempi kuin 16 = 1 Ei ikinä totta = 0).

Huomaa käänteiset osiot: 1, 6, 11, 18, 23, 26, 33, 37, 43, 47, 48, 53, 58, 62, 68, 72, 77 (merkitty *)

Pisteet vaihtelevat minimistä 0 maksimiin 240.

Raja-arvona autismikirjon häiriön mahdollisuudelle on 65 pistettä.

RAADS-R koostuu neljästä faktorista:

Faktori I: Sosiaalinen yhteenkuuluvuus, joka sisältää kysymyksiä, jotka liittyvät empatiaan, läheisyyteen ja sosiaaliseen kieleen, selitti 23, 9% vaihtelusta. Kysymykset: 1, 6, 8, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 31, 37, 38, 43, 48, 52, 53, 58, 62, 66, 68, 72, 74, 77; $\alpha = .93$.

Faktori II: Rajoittuneet kiinnostukset ja myös kysymykset, jotka liittyivät sosiaaliseen sokeuteen, selittivät 25.0% vaihtelusta. Kysymykset: 3, 4, 5, 7, 9, 12, 16, 17, 20, 22, 25,27, 28, 32, 33, 39, 41, 44, 45, 49, 50, 56, 60, 64, 76, 78, 79, 80; $\alpha = .95$.

Faktori III: Sensorimotorinen selitti 22.4% vaihtelusta. Kysymykset: 2, 10, 19, 24, 29, 34, 35, 36, 40, 46, 51, 54, 57, 59, 65, 70, 71, 73; $\alpha = .87$.

Faktori IV: Sosiaalinen ahdistuneisuus selitti 18.9% vaihtelusta. Kysymykset: 21, 23, 26, 30, 42, 47, 55, 61, 63,67, 69, 75; $\alpha = .89$.

Kääntänyt ja takaisinkääntänyt: Anneli Kylliäinen, Lotta Ranta ja Teppo Sola

Käännös hyväksytty 27.3.2023:

Ariella Riva Ritvo-Slifka PhD

The Alan B. Slifka Foundation

President and Chairwoman

Yale University School of Medicine

Assistant Professor, Clinical Faculty